

Inleiding

Voor u ligt weer een artikel van de werkgroep Stads kernonderzoek. We hadden het voornemen om alleen Kaaistraat 50 te onderzoeken. Al snel bleek dat Kaaistraat 48 en 50 een gemeenschappelijke oorsprong hadden. De grootte van het perceel, waarop deze panden staan, is vandaag de dag nog zo goed als ongewijzigd. Binnen het perceel zelf is met enige regelmaat geschoven, geruild en van eigenaar gewisseld. Het pand van de Marskramer is nu de oudste van de twee. Het exacte bouwjaar hebben we niet kunnen achterhalen, maar in de winkel is te zien dat de balklaag niet oorspronkelijk en mogelijk uit de 18e eeuw is. Kaaistraat 50 is in 1948 geheel herbouwd.

De huizen; nu Kaaistraat 48 en 50

Ondanks dat, voor 1634 beide panden in bezit waren van één eigenaar waren het toch twee aparte huizen. Het huis op de plaats van het huidige Kaaistraat 48 werd in 1636 en 1640 het *Hooge huis* genoemd, en er wordt ook over "*nieuw*" gesproken. Met andere woorden; dit was een vrij nieuw tweelaags woonhuis met een bovenverdieping en daarboven een zolder.

Het naastgelegen pand Kaaistraat 50 was lange tijd bekend onder de naam Brussel . Dit huisgeen huis heeft deze vermelding niet en zal dus wel zoals de meeste huizen in die tijd in het stadje eenlaags geweest zijn, met uiteraard een zolder. Door de breedte is het huis Brussel wel een fors huis. Bij het huis hoort een grote schuur die achter het pand no. 48 staat en ook de tuin is veel groter dan die van het buurpand. De belastingafdracht van beide panden komt mede daardoor op hetzelfde bedrag uit.

Bij ons bezoek viel direct op, dat de balklaag van de winkel in het verleden gewijzigd was. Vraag is: "Was dit een wijziging die tot stand kwam na het verhogen van de verdiepingsvloer toen er een verdieping werd opgebouwd, of is gewoon de verdiepingsvloer vernieuwd en daarbij een enkelvoudige balklaag toegepast?" Ook de kap geeft geen verwijzing naar een een- of tweelaags

woonhuis, omdat deze na 1950 is vernieuwd. Alleen het bovengedeelte van de voorgevel is nog een vernieuwing van rond 1880. Aannemelijk is dat eerst de gehele gevel is verbouwd en dat er later een winkelpui in is gezet. Winkelpuien waren namelijk pas van wat latere tijd. De gevel had voor die tijd een moderne uitstraling. Een grote houten etalage, wel met relatief kleine ruiten en een bovengevel in eclectische vormttaal met raamomlijstingen met kuiven in het midden en consols onder de grootlijst, zoals er toen veel gevels waren.

Kaaistraat 48

In het begin van de 17e eeuw is het perceel, waar nu de twee panden Kaaistraat 48 en 50, op staan in bezit van één eigenaar, Cornelis Thomaszn Helmans. Het erf aan de zuidzijde aan de huidige Berenstraat en met de westzijde aan het huidige Pompstraatje. Als de

erfgenamen van Catharina Cornelis Helmans, een dochter van de bovengenoemde Cornelis Thomaszn Helmans. 1640 dit pand met een erfje verkopen is het kavel al gedeeld. De koper van het huidige Kaaistraat 48 is Francois Franssen Husman. Hij koopt het pand voor f 3.100,-. Dankzij, dat het huis nieuw is, is de prijs hoog. Al moet gezegd worden, dat de prijzen in het begin van de 17^e eeuw door de inflatie vrij hoog lagen. Wat hij met het pand wil doen is niet duidelijk. Hij heeft meerdere panden in de stad en na twee jaar verkoopt hij het weer. Het pand ligt met de uitgang aan het huidige Pompstraatje. Bij de verkoop in 1663 wordt het pand "*Weersstege*" genoemd. Deze naam verwijst naar brouwer De Weert van de latere brouwerij *Het Wit Kruis* in de Berenstraat.

Bij een verkoop een jaar later is er sprake van het straatje, dat *naar de Oude Simonshaven of Berenstraat loopt*, waarmee de huidige Pompstraat wordt bedoeld. Het pand verwisselt een aantal keren van eigenaar en bij de verkoop in 1748 wordt bepaald, dat bij oorlogsgeweld, vernieling, brand e.d. de koop niet doorgaat. Ook niet als de eerste termijn al is betaald. Dit hield verband met de Franse oorlogsdreiging op dat moment.

De goud- en zilversmid

Na nog wat wisselingen komt het pand in 1796, het betreft dan een huis, barak, en schuur daaraan gebouwd met een hof en erf, in handen van de later bekend geworden goud en zilversmid Hendrik Hoffmann. Hij kwam uit Duitsland uit het

plaatsje Laufdorff. Hij trouwt de Steenbergse Petronella Verkouteren. Zij krijgen zeven kinderen, Later komen drie van zijn zoons in de zaak. Jacob en George Antony die ook goud- en zilversmid zijn en Willem Christiaan die horlogehersteller is. Als Hendrik Hoffmann in 1844 overlijdt blijven ze alle drie in het pand wonen en werken samen met zuster Anna, die inmiddels weduwe is, en nog twee neven. Mogelijk is vanaf 1862 Willem Christiaan Hoffmann de eigenaar en hij verkoopt het pand rond 1881 aan koopman Johannes van de Kar die ook in het bezit is van het buurpand Kaaistraat 50.

De kleermaker

In 1893 verkoopt Van de Kar het pand aan de al op leeftijd zijnde kleermaker Karel Willem Sloomans, die er samen met zijn vrouw Johanna Bartels een kleermakerswinkel in begint, waarin hij ook zijn vak uitoefent. In 1902 houdt hij het voor gezien en vertrekt met zijn vrouw en drie ongehuwde kinderen naar Bergen op Zoom. Het huis met de bovenwoning verkoopt hij aan Willem J.J. van de Kar. Deze gaat er zelf niet in wonen.

Jan F.O. Karres, die als klerk op de suikerfabriek werkt, woont met zijn vrouw in de bovenwoning. In 1904 verhuizen ze naar Amsterdam.

Van drogisterij naar fietsenwinkel en daarna naar garagebedrijf

Het leeg gekomen pand verhuurt Willem J.J. van de Kar aan de in 1904 vanuit Oss

gekomen drogist Willem van de Leur. Deze begint daarin een drogisterij, wat we ook kunnen zien aan de gaper boven de etalage. Op de afgebeelde foto van de etalage staat een doos met op de omslag de Keulse Dom, dus hij verkoopt ook "*Keuls water*" (4711). In 1905 trouwt hij met Elisabeth J.C. van Mechelen uit Steenbergen. Een jaar of wat

later verhuizen ze naar de overkant; de huidige Kaaistraat 63. Hij neemt de gaper mee en zet de drogisterij daar voort. (zie artikel jaarboek 2019). Hij huurt het pand in tegenstelling tot de publicatie in het jaarboek van H.K.K. De Steenen Kamer uit 2019 waarin beweerd wordt dat hij dit pand gekocht had en er al eerder een drogisterij in uitoefende. In 1912 vertrekken ze naar Breda en hebben dan inmiddels drie kinderen.

In het pand komen o.a. de volgende bewoners; bakker Jan Heshof met zijn vrouw en 4 kinderen. Daarna Arnoldus C.A.M. Jurgens, die banketbakker is, met zijn drie kinderen. Zij verhuizen in 1915 naar Halsteren. Daarna zijn er geen aanwijzingen, dat er in het pand nog een bakkerij was gevestigd en komen er vermoedelijk weer andere bewoners in de bovenwoning.

In dat jaar komt rijwielhandelaar Theodorus Bosters uit Nieuw Vossemeer samen met zijn vrouw Amalia van de Bilt, uit Emmerich, in het pand wonen. Zij krijgen twee dochters en kort na de geboorte van haar tweede dochter in 1918 overlijdt haar man Theodorus Bosters. Zij gaat alleen met de winkel verder. Eind 1920 komt Petrus J. Bosters die ook fietsenmaker is, samen met zijn pas geboren zoontje bij haar inwonen. Op de afgebeelde foto van kort na 1921 van het buurpand "Au bon Marché" is nog net het bordje van "Bonds Rijwielhersteller" te zien.

De woning is inmiddels in 1920 verkocht aan Sebastiaan C.M. van de Kar, de broer van Willem J.J. van de Kar. De koop betreft niet alleen het winkelpand met de bovenwoning maar ook de werkplaats, de schuur en het erf.

Mogelijk verkoopt in 1933 Sebastiaan W.C.M. van de Kar, die een dokterspraktijk en apotheek heeft in de huidige Kaaistaat 46, het winkelwoonhuis van Kaaistraat 48 met werkplaats en erf aan Willem J.M. van de Kar, die er een autogaragebedrijf in begint. Deze Willem J.M. van de Kar gaat in het woonhuis wonen dat hij in 1948 geheel laat vernieuwen. De aangebouwde werkplaats blijft intact. Eind Jaren 40 van de vorige eeuw wordt er een nieuwe werkplaats gebouwd aan het Pompstraatje op de plaats waar de latere dansschool gevestigd was.

Dit is ook nog een tijdje, rond 1975, als binnenzembad gebruikt. De oude werkplaats wordt dan hoofdzakelijk gebruikt als magazijn van auto-onderdelen. Inmiddels heet het bedrijf NV. Autobedrijf Van de Kar. In 1966 wordt het huis met

het magazijn verkocht aan Cornelis Akkermans die er een machinehandel in uitoefent.

Op 3 december 1997 wordt dochter Ida Akkermans de eigenaar van Kaaistraat 48. Ze verhuurde het pand onder andere aan de Music Store en aan een telefoonwinkel. In de ruimte achter de winkel, waar Jan van de Kar ooit zijn rijtuigen en karren had is lange tijd in gebruik geweest als Outletstore van de toenmalige kledingwinkel Zipp in de Kaaistraat.

Kaaistraat 50

Huis Brussel

In 1621 draagt het pand aan Kaaistraat 50 de naam *Brussel*. Hendrik van Brussel is dan de waard van deze herberg. Of hij de eigenaar is, is niet bekend. Zeer waarschijnlijk had het pand die naam al en is de waard vernoemd naar het pand.

Als dit pand in 1633 door de erfgenamen van wijlen Cornelis Thomaszn Helmans het pand (Kaaistraat 50) verkopen, dan blijkt dat het buurpand (Kaaistraat 48), dat aan de huidige Pompstraat grenst ook van hem was. Het gezin Helmans woonde in het pand van Kaaistraat 50. Zijn weduwe gaat in dat buurpand (Kaaistraat 48) wonen. Om die reden wordt er een afscheiding gemaakt en een toegangsdeur van dit pand naar het andere wordt dichtgemetseld. De scheiding komt te liggen direct achter een klein geformeerd erf omdat de grote schuur daarachter bij het huis Brussel blijft behoren. De koper is stadsbode Jan Diricx van Welde die er f3.500,- voor betaalt. De prijs is meer bepaald door het grote erf en de schuur dan door het huis. Al in 1636 verkoopt hij het huis met de schuur en het erf aan Joost Franssen Coomans. Hij verhuurt het pand of het dan nog een herberg is, is niet duidelijk.

Brouwerij *De Witte Leeuw*

Pieter Dircxsen Faro is in 1643 huurder en waard van het huis Brussel. In 1646 koopt hij het pand van Joost Franssen Coomans voor niet minder dan f5500,-. Bij het pand behoort nog steeds de grote schuur met de hof en erf tot aan de Berenstraat. In dat zelfde jaar laat Pieter Dircxsen Faro de schuur verbouwen en inrichten als brouwerij. Timmerman Johan Govert Bedlehem, die op dat moment ook schepen is, voert het werk volgens bestek uit voor het afgesproken bedrag van f571,-. Achteraf is er over de betaling wel onenigheid. Dit liep zo hoog op dat Pieter Faro de aannemer bedreigt met "*een bloot mes*". Uiteindelijk moet Faro alles betalen en ook de proceskosten.

De eigenlijke brouwerij, geeft Faro de naam *De Witte Leeuw*. Met de naam *Wit* bedoeld men zuiver, het heeft meer betrekking op het bier dan op de leeuw. De herberg blijft de naam Brussel houden. Op 13 januari 1655 werd hij "*gepijld*" op de voorraad bier die hij in huis had en waarover hij belasting moet betalen. Het blijkt, dat de voorraad ruim twee maal zo groot is dan opgegeven was. Dat komt hem op een flinke boete te staan; f210,- en de brouwerij wordt tijdelijk stilgelegd. In 1665 is hij overleden, want dan verkopen de erfgenamen van Pieter Dircxsen Faro te weten; Ymert Meertensen die getrouwd is met Tanneke Coomans, het huis en de brouwerij voor f2.600,- aan Abraham Boytack. Deze verkoopt het pand direct door

aan Willem Gijsbrechtsen. Bij de brouwerij behoort ook de inboedel waaronder 2 ketels, 2 kuipen, koelbakken, vaatwerk, manden en gereedschap.

Een jaar later in 1666 blijkt dat de brouwerij in het bezit is van Laurens Boudins die f1.500,- voor het huis en f800,- voor de brouwerij met de inboedel heeft betaald. Hij verhuurt het pand met de brouwerij aan Cornelis Vincken en de brouwer Joan Stevens de Weert. Als Laurens Boudins, nu schepen, in hetzelfde jaar nog alles verkoopt aan de twee huurders blijkt dat Cornelis Vincken het huis koopt voor f1.125,- en Joan Stevens de Weert de nu oude brouwerij met het grote erf tot de Berenstraat voor f 600,-. De Weert heeft al een brouwerij in de Berenstraat op de hoek van Simonshaven, de latere brouwerij *Het Kruis*. Als Elisabeth Vincken, de weduwe van Jan Stevens de Weert in 1690 het *van ouds genaamd Brussel* verkoopt, blijkt Jan Korendijker al voor de helft eigenaar te zijn. Waarschijnlijk behoudt ze alleen het zuidelijk gedeelte van het erf dat grenst aan de Berenstraat en dat blijft verbonden met de brouwerij *Het Kruis*. Zeker is, dat de oude brouwerij net voor 1750 bij het buurpand hoort. Dit is de latere grutterij.

Daarna komen we de naam *Brussel* nog enkele keren tegen en na wat wisselingen komt het pand in 1808 in handen van dominee Harmsen. Deze gaat er met zijn gezin wonen.

Als hij in 1815 is benoemd als dominee in Maastricht verkoopt hij het pand aan Jan Wijnant Smidt en Elisabet Cornelia Clement. Zij beginnen in het pand een kruidenierszaak, nadat zij het pand aan de huidige Blauwstraat 71 hebben verkocht. Al in 1817 gaat het fout als zij f480,- aan tabaks en kruidenierswaren schuldig zijn aan koopman Jan van den Anker uit Dordrecht. In 1818 wordt beslist, dat zij de schuld binnen een half jaar moeten vereffenen met een rente van 5% en bijkomende kosten.

In 1828 verkopen zij het huis met de tuin en erf aan Johannes Laane Adriaanszoon. Hij gaat er zelf niet wonen maar verhuurt het pand aan het schoenmakergezin Kornelis van Breemen. Mogelijk woont kleermaker Jan Valk met zijn vrouw gelijktijdig in het pand. Ook komen we er de op leeftijd zijnde Ouizina Hagenaars tegen.

In 1836 verkoopt Johannes Laane Adriaanszoon het huis met de moestuin en erf aan zijn schoonzoon Willem van de Kar Johanneszoon. Deze woont dan al in het pand waarin ze een winkel hebben, samen met zijn vrouw Maria Laane en hun zoon Jan. Willem is van beroep vrachtrijder en vervoert zowel reizigers en goederen tussen Steenbergen en Roosendaal en alleen goederen van Steenbergen naar Breda.

Als Willem van de Kar in 1862 komt te overlijden wil zijn zoon Johannes deze route overnemen. Hij moet aan de gemeente f500,- borg betalen voor eventuele tekortkomingen die dan van dit bedrag betaald kunnen worden. De stal waar de paarden en de koets gestald zijn is achter op het erf met een uitgang naar het Pompstraatje.

Zijn moeder zet de winkel voort. Johannes blijft thuis wonen en trouwt in 1870 met Maria Luyks de dochter van de hulponderwijzer. Na twee jaar krijgen ze een zoon Sebastiaan W.C.M van de Kar en dochter Johanna M.C. van de Kar. De moeder komt in 1898 te overlijden en in 1904 overlijdt ook Johannes, Jan genoemd. Inmiddels is zoon Willem Jacob Josef van de Kar die getrouwd is met Johanna Maria van de Assum de nieuwe eigenaar en zij komt ook in het pand, wonen waar ze zeven dochters krijgt. Opvallend is dat ze bijna allemaal zeer vroeg uit huis gaan waarschijnlijk naar kostschool.

In 1921 verkoopt Willem J.J.van de Kar het pand aan A.J.M. Holdrinet die er een huishoudzaak in begint waar hij ook babyspulletjes verkoopt. Op de gevel prijkt met grote letters; AU BON MARCHÉ wat "goedkoop" betekent. In 1958 vertrekt het gezin van de familie Holdrinet naar Australië op zoek naar een beter bestaan.

Vanaf 1958 is de firma Vermeulen de eigenaar. Hij gaat met een soortgelijke winkel verder. Wat opvallend was dat hij een van de etalages altijd inrichtte voor speelgoed wat veel bekijks trok. Vooral bij de jongens als hij er Dinky-toys of de HO- Fleischmann treinen in etaleerde.

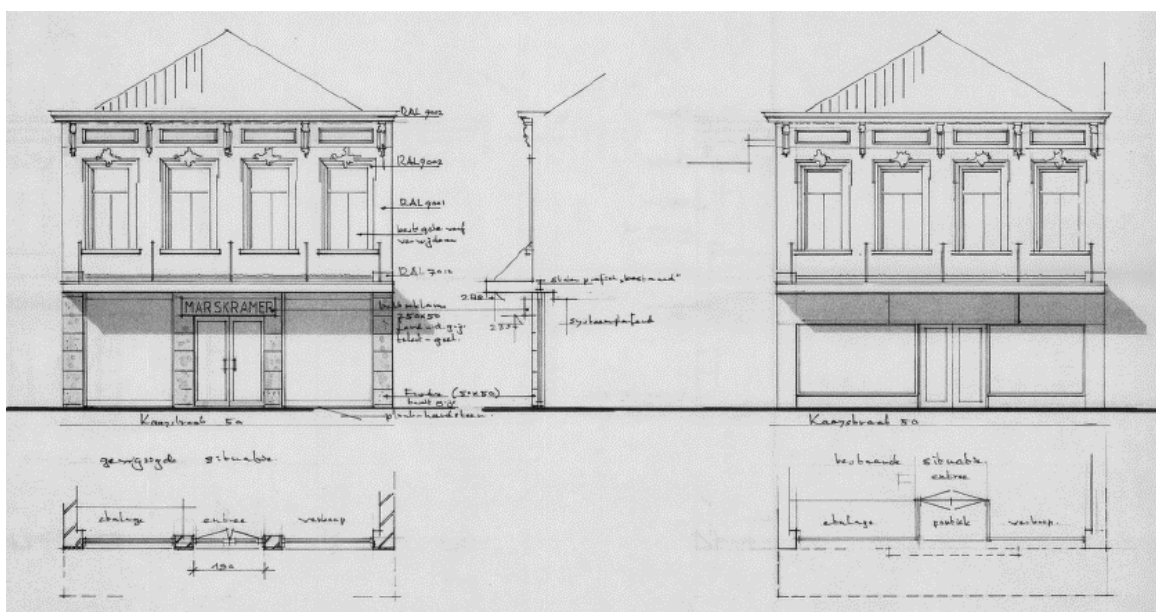
Hieronder een impressie van de winkel ten tijde firma Vermeulen.

Op 11 april 1984 kocht dhr. Huibers van Otto Willem Vermeulen het pand aan Kaaistraat 50. Dhr. Huibers stond aan de wieg van de winkelketen Marskramer.

In 1993 werd de gevel van het winkelpand aangepast naar de moderne maatstaven van een strak uitzijende gevel. Tijdens het bezoek met onze werkgroep aan Kaaistraat 50 hebben we de eikenhouten balken gezien. Bij de verbouwing is de eikenhouten etalage met de ingang tot aan het plafond afgezaagd en afgedekt met een systeemplafond. Op de tekening hieronder aan de rechtkant is de oude situatie, waar de portiek zichtbaar is en aan de linkerzijde de huidige situatie afgebeeld.

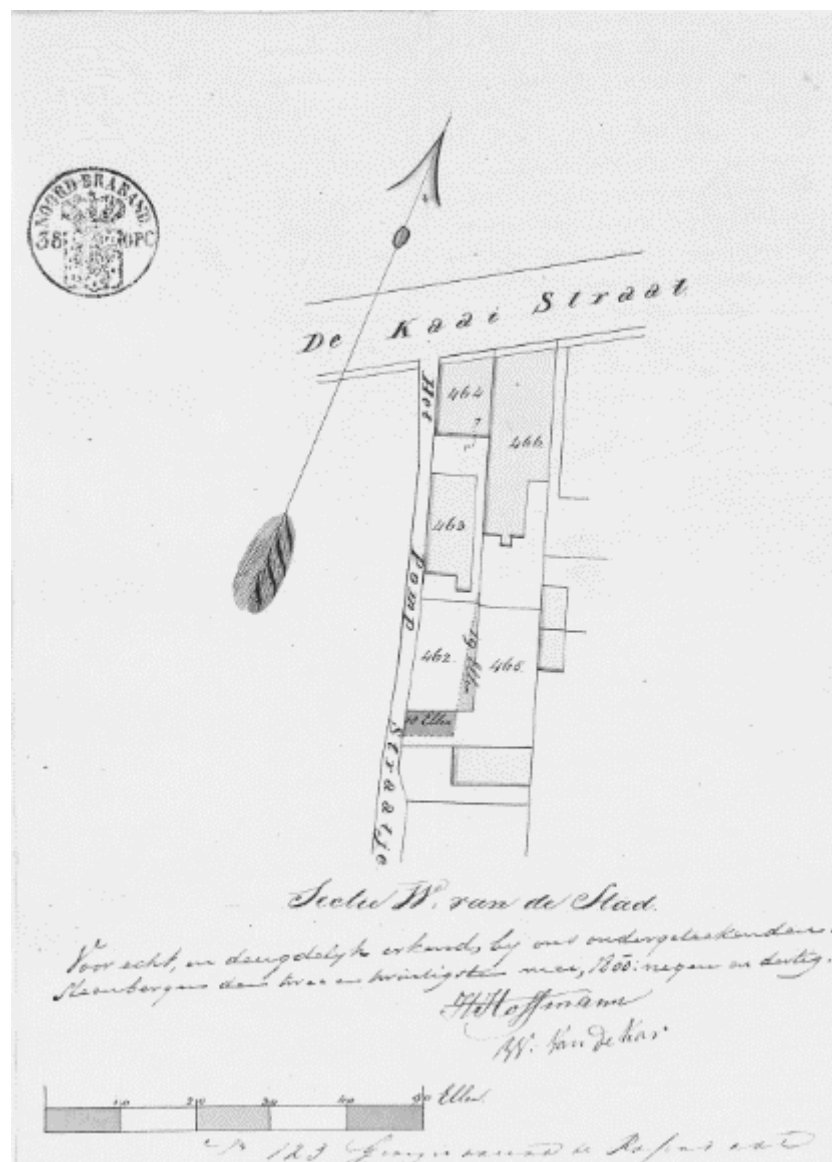
In de tweede helft van de 20e eeuw is er een verbinding gemaakt naar Blauwstraat 79, zodat men door kon lopen naar de woninginrichting. Tegenwoordig is hier drogsterij de Trekpleister gevestigd. Wat nu nog rest is een witte gesloten deur in de Marskramer. De bocht afsnijden om sneller in de Kaaistraat of Blauwstraat te zijn is er tegenwoordig niet meer bij.

Tot op de dag van vandaag is dhr. Huiben eigenaar van Kaaistraat 50 en heeft hij het pand aan diverse ondernemers verhuurd, die onder vlag van Marskramer hun winkel runnen.

Kadaster

Op de hoek van de Kaaistraat en het Pompstraat liggen 5 percelen, die hun oorsprong hebben in 1832. In dit jaar werden alle percelen met opstallen in kaart gebracht.

De onderstaande kaart is afkomstig uit de notariële akte uit 1839. Hendrik Hoffmann en Willem van de Kar ruilen grond volgens akte 417 op 22/5/1839, die opgemaakt is door notaris Hendrik Jan van Swieten. De ruiling is op de kaart in gele en blauwe kleur kenbaar gemaakt. Deze kaart is goed bruikbaar om de situatie in kaart te brengen.

Situatie in 1832:

perceel	opp	cultuur	eigenaar	Beroep
W 0461	110m ²	Stal en erf	Pieter Carel Wijnmalen	Burgemeester
W 0462	111m ²	Moestuin	Hendrik Hoffmann	Zilversmid
W 0463	102m ²	Huis en erf	Hendrik Hoffmann	Zilversmid
W 0464	144m ²	Huis en erf	Hendrik Hoffmann	Zilversmid
W 0465	185m ²	Stal en moestuin	Jan Laane	koopman
W 0466	296m ²	Huis en erf	Jan Laane	koopman

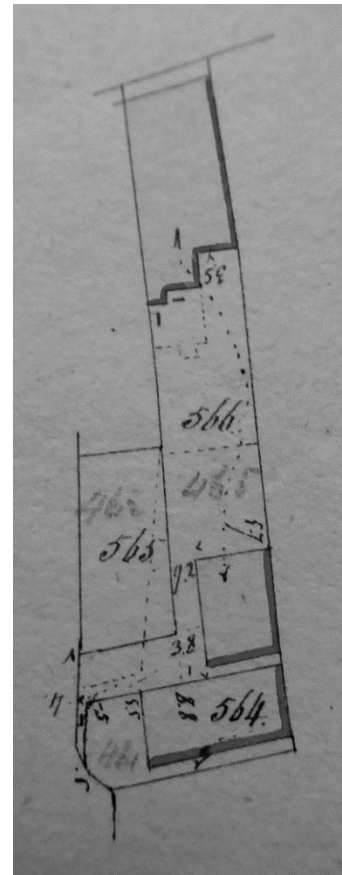
Op 5/1/1836 verkoopt Johannes Laane aan Willem van de Kar een huis, erf en moestuin met een gezamenlijke oppervlakte van 481m². W 0465 en W 0466 veranderen van eigenaren, maar aan de situatie verandert er niets.

Door de ruiling van wat vierkante meters moestuin-perceel zijn de percelen opnieuw genummerd en is er een nieuwe tekening in 1842 gemaakt. De tekening hiernaast is bijna identiek aan de tekening op de pagina hiervoor met verschil dat de nieuwe perceelnummers zijn geplaatst.

W 0461 heet nu W 564, en bestaat nog steeds uit een stal en erf, maar heeft nu een oppervlakte van 108m² ipv 110m². De nieuwe eigenaar is Jan Jacob Olivier, straatmaker van beroep.

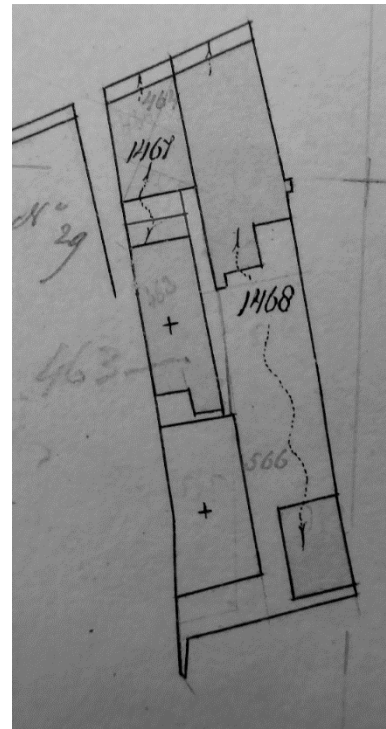
De moestuin van W 0462 is na ruiling 3m² groter geworden en is kadastraal bekend geworden als W 0565.

Perceel W 0566 is vergroot naar 480m² door samenvoeging van W 0466, W 0465 en 2m² van W 0461. Op dit perceel staat een huis, stal en erf. De stal is gebouwd tussen 1832 en 1842 te zien aan het verschil op de kaart.

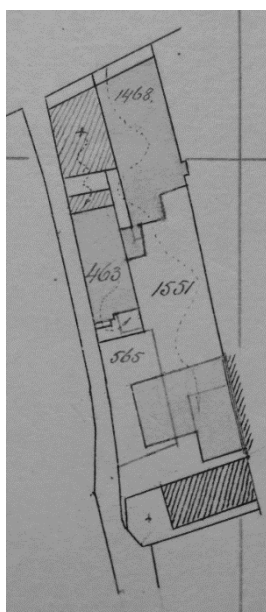
perceel	opp	cultuur	eigenaar
W 0564	108m ²	Stal en erf	Jan Jacob Olivier
W 0565	114m ²	moestuin	Hendrik Hoffmann
W 0566	480m ²	Huis, stal en erf	Willem van de Kar

Op 5/7/1883 wordt er een nieuwe kadasterkaart getekend. Zo op het eerste oog lijkt er weinig verandering in de situatie. Het huis op de hoek van de Kaaistraat en het Pompstraatje wisselt van eigenaar. De zonen van Hendrik Hoffmann, horlogemaker, goud en zilversmid van beroep, verkopen het huis en erf aan Johannes van de Kar, de zoon van Willem van de Kar. Het perceel W 0566, wat sinds 1836 in eigendom is van Willem van de Kar vergroot van 480m² naar 514m² en heet voortaan W 1468. Het perceel W 0464 met een opp. Van 114m², wat nu voor het eerst is in handen van familie van de Kar, wordt verkleind naar 110m².

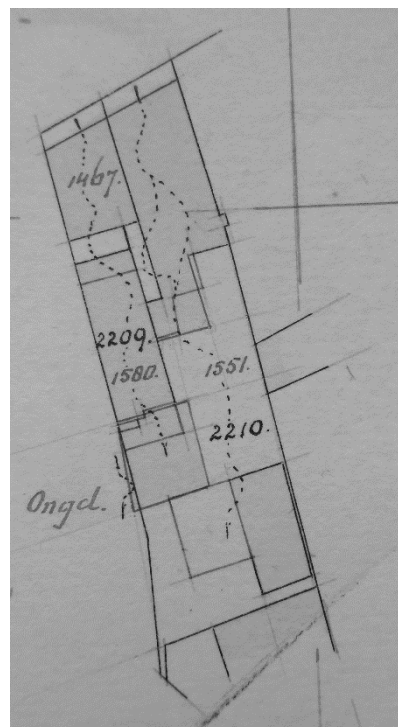
perceel	opp	cultuur	eigenaar
W 1467	110m ²	Huis, werkplaats en erf	Johannes van de Kar
W 1468	514m ²	Huis, stal en erf	Johannes van de Kar
W 463	102m ²	Grutterij en erf	Wilhelmus de Jong

Op 25/07/1888 wordt er weer een kleine wijziging aangebracht. De panden aan de Kaaistraat blijven staan, maar het huis van Johannes van de Kar krijgt een kleine uitbouw. De toegang tot de hoekwoning wordt afgesloten. De stal wordt een schuur en het perceel wordt vergroot van 514m² naar 628m².

perceel	opp	cultuur	eigenaar
W 1551	628m ²	Huis, schuur en erf	Johannes van de Kar
W 1467	110m ²	Huis, werkplaats en erf	Johannes van de Kar
W 463	102m ²	Grutterij en erf	Wilhelmus de Jong

Augustus 1921 is het weer tijd voor een aanpassing. De oude percelen W 1467, W1551 en W1580 (voorheen W 463) worden herzien, omdat er een verkoop plaats vindt. De familie van de Kar is bijna 100 jaar eigenaar geweest de huidige locatie Kaaistraat 48 en 50. Twee kinderen van Johannes van de Kar, Sebastianus W.C.M. van de Kar (Kaaistraat 48) en Wilhelmus J.J. van de Kar (Kaaistraat 50) zijn inmiddels eigenaren.

De grutterij, W 463 is verkocht in 1894 door Wilhelmus de Jong aan Wilhelmus J.J. van de Kar en wordt W 1580. In 1921 verkoopt Wilhelmus J.J. van de Kar de grutterij aan zijn broer dokter Sebastianus W.C.M. van de Kar. Hij verandert de bestemming naar autogarage. Het perceel heet vanaf nu W 1580.

In hetzelfde jaar 1921 verkoopt Wilhelmus J.J. van de Kar het pand aan de Kaaistraat 50 aan A.J.M. Holdrinet. Het perceel gaat voor een deel naar broer Sebastianus W.C.M. van de Kar. W 2210 ontstaat. Een huis, schuur en erf ter grootte van 580m². Het woonhuis wordt weer iets vergroot en de schuur.

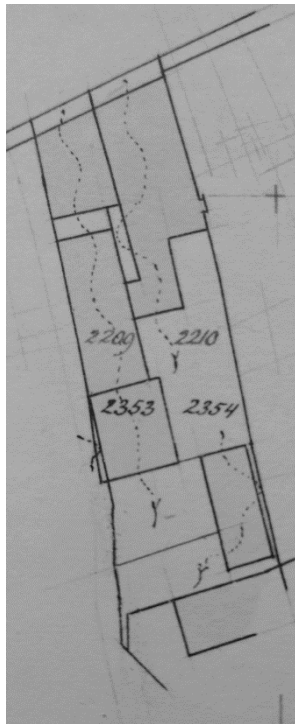
perceel	opp	cultuur	eigenaar
W 1580	102m ²	Grutterij en erf	Wilhelmus J.J. van de Kar
W 1580	102m ²	Autogarage	Sebastianus W.C.M. van de Kar
W 2209	260m ²	Huis, werkplaats en garage	Sebastianus W.C.M. van de Kar
W 2210	580m ²	Huis, schuur en erf	Wilhelmus J.J. van de Kar
W 2210	580m ²	Huis, schuur en erf	Antonius J.M. Holdrinet

aangepast.

In 1932 een kleine wijziging in de percelen. Het perceel nu W 2353 van dokter Sebastianus W.C.M. van de Kar wordt vergroot naar 345m² en A.J.M. Holdrinets' perceel wordt verkleind naar 495m².

perceel	opp	cultuur	eigenaar
W 2353	345m ²	Huis, werkplaats en garage	Sebastianus W.C.M. van de Kar
W 2354	495m ²	Huis, schuur en erf	Antonius J.M. Holdrinet

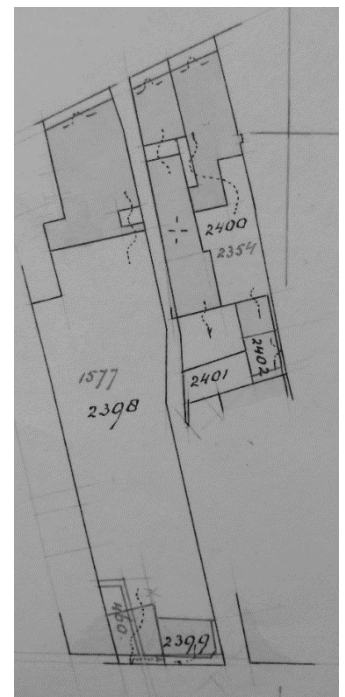
W 2353 345m² ; Kaaistraat 48

perceel	eigenaar	beroep	cultuur
1933	Sebastianus W.C.M. van de Kar	arts	Huis, werkplaats en garage
1936 bijbouw	Wilhelmus J.M. van de Kar	autohandelaar	Huis, erf en werkplaats
1948 sloop	Wilhelmus J.M. van de Kar	autohandelaar	Huis, erf en werkplaats
1949 stichting	Wilhelmus J.M. van de Kar	autohandelaar	Werkplaats, garage en erf
1951 verbouw	Wilhelmus J.M. van de Kar	autohandelaar	Werkplaats, garage en erf
1962 inbreng	NV Autobedrijf van de Kar	autohandelaar	Werkplaats, garage en erf
1966 verkoop	Cornelis M. Akkermans		Huis, garage en erf

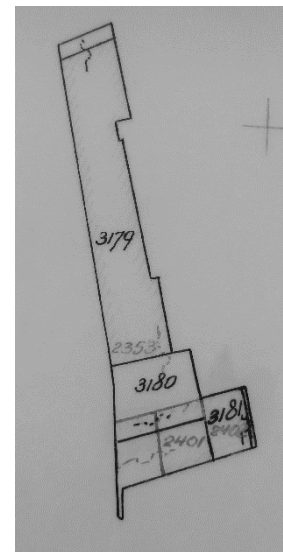
In 1936 wordt het perceel van Kaaistraat 50 voor het laatst gewijzigd. W 2354 wordt W 2400, huis, garage en tuin en 390m² groot. In 1958 emigreert Antonius J.M. Holdrinet naar Australië voor een beter leven. Antonius J.M. Holdrinet verkoopt W 2400 en W 2401 aan Fa. J. Vermeulen en Zn.

perceel	opp	cultuur	eigenaar
W 2400	390m ²	Huis, garage en tuin	A.J.M. Holdrinet
W 2401	58m ²	erf	A.J.M. Holdrinet
W 2402	47m ²	Garage en erf	W.J.M. van de Kar

In 1971 vindt er voor W 2353 een laatste wijziging plaats. Dit perceel heet tot op de dag vandaag W 3179 en is 265m² groot.

perceel	opp	cultuur	eigenaar
W 3179 (W2353)	265m ²	Huis, schuur en erf	Cornelis M. Akkermans
W 3180 (W2401)	60m ²	?	?
W 3181 (W2402)	67m ²	?	?

Conclusie

Hieronder staan twee kadasterkaarten naast elkaar. De ene kaart is de situatie in 1839 en de andere kaart is de huidige situatie in 2020. Als deze kaarten op elkaar worden gelegd (links). Dan zijn de vorm en de grootte van de percelen identiek aan de situatie van zo'n 180 jaar geleden. De hoeveelheid percelen, grootte van de percelen en het gebruik er van is door de jaren heen wel regelmatig gewijzigd.

Kaaistraat 48; eigenaren en percelen

Het kadaster kent sinds 1832 aan percelen een Sectie met een nummer toe. De grootte van het perceel wordt ook weergegeven. Voor 1832 werd een locatie beschreven.

	perceel	opp	cultuur	eigenaar
<1633			huis en erf	Cornelis Thomas Helmans (bewoner)
<1640			huis en erf	Catharina Cornelis Helmons
1640			huis en erf	François Fransen Husmans
1642			huis, achtertimmerage en hof	Pieter Aertssen (landman)
<1663			huis met achter gelegen erf	Cornelis Vincken
1664			huis en erf	Nicolaes van de Velde (molenaar)
1686			huis en erf	Johan Smits (bewoner, klerk)
1705			huis en erf	Frans van der Westen
1707			huis en erf	Jan de Weert (meester timmerman)
>1745			huis, barak, schuur, hof en erf	Weesmeesters
1748			huis, schuur, hof en erf	Jan van Boxel
1750			huis, schuur, hof en erf	Theodoris Pruijboom
1754			huis, schuur, hof en erf	Jan van Boxel
1754			huis, barak, schuur, hof en erf	Johan Bloys
<1771			huis, schuur barak keukentje hof en erf	Johanna den Engelsen wed. Johannes Bloys
1784			huis, barak, schuurtje, hof en erf	Jacobus Gebraat (uit Oude Tonge)

	perceel	opp	cultuur	eigenaar
1787			huis, schuur, hof, erf en huisje annex	Cornelis van Stayen
<1794			huis, schuur, hof, erf en huisje annex	Cornelia Lodders (uit Bergen op Zoom)
1794			huis, huisje, schuur, hof en erf annex	Jan Lammers (meester kleermaker)
1796	W 0464	144m ²	huis, werkplaatsje en erf	Hendrik Hofmann (goud- en zilversmid)
1862	W 0464	144m ²	Huis en erf	Jacobus en Willem C. Hoffmann
1881	W 1467	110m ²	winkelwoonhuis, bovenhuis, schuurtje en erfje	Johannes van de Kar
1893	W 1467	110m ²	winkelwoonhuis, bovenhuis, schuurtje en erfje	Karel Willem Slootmans
1902	W 1467	110m ²	winkelwoonhuis, bovenhuis, werkplaats en erf	Willem J.J. van de Kar (koopman)
1920	W 2209	260m ²	Huis, werkplaats en garage	Sebastianus W.C.M. van de Kar (arts)
1933	W 2353	345m ²	Huis, werkplaats en garage	Sebastianus W.C.M. van de Kar
1948	W 2353	345m ²	Huis, werkplaats en garage	Wilhelmus J.M. van de Kar
1949	W 2353	345m ²	Werkplaats, garage en erf	Wilhelmus J.M. van de Kar
1951	W 2353	345m ²	Werkplaats, garage en erf	Wilhelmus J.M. van de Kar
1962	W 2353	345m ²	huis, magazijn, werkplaats en erf	NV autobedrijf van de Kar
1966	W 2353	110m ²	Huis, garage en erf	Cornelis M. Akkermans
1971	W 3179	265m ²	Huis, schuur en erf	Cornelis M. Akkermans

Kaaistraat 50; eigenaren en percelen

	perceel	opp	cultuur	eigenaar
<1633			nieuwe huis, schuur en hof	Bewoner Cornelis Thomas Helmans
1633			huis <i>Brussel</i> met schuur en hof	Jan Dircxs van Welde
1636			huis, schuur en hof	Joos Frans Coomans
1646			sticht brouwerij (1646)	Pieter Diericxssen Faro
1665			huis, erf en brouwerij	Willem Gijsbrechtsen
1666			huis <i>Brussel</i> , erf en brouwerij	Laurens Boudins
1666			alleen huis Brussel met erf	Cornelis Vinck
1672			alleen de brouwerij met erf	Joan Stevens de Weert
1672			huis <i>Brussel</i> met erf	Erfgenamen Cornelis Vinck
1690			huis Brussel, hof, erf en schuurtje	Elisabet Vinck weduwe Jan Stevens de Weert
<1761			huis, schuur, hof en erf	Wilhemina van Hest wed.Jacobus van Unen
1763			huis, schuur, hof en erf	Roeland van Meel
<1792			huis <i>Brussel</i> , hof en erf	Erfgenamen De Neve
1796			huis <i>Brussel</i> , hof en erf	Christina Mattijsen wed. Evert Baggers
1808			huis <i>Brussel</i> , hof en erf	Dirk Karel Harmsen, (predikant)
1816	W465		huis, tuin en erf	Johan Wijnand Schmidt
1828	W465		huis, moestuin en erf	Jan Adriaansz. Laane
1832	W 0466	296m²	Huis en erf	Jan Adriaansz. Laane
1836	W 0566	480m²	Huis, stal en erf	Willem van de Kar (voerman en winkelier)
1862	W 0566	480m²	Huis, stal en erf	Maria Laane, wed. Willem van de Kar
1883	W 1468	514m²	Huis, stal en erf	Johannes van de Kar

	perceel	opp	cultuur	eigenaar
1889	W 1551	628m ²	Huis, schuur en erf	Johannes van de Kar
1898	W 1551	628m ²	Huis, schuur en erf	Willem J.J. van de Kar
1921	W 2210	580m ²	Huis, schuur en erf	Antonius J.M. Holdrinet
1933	W 2354	495m ²	Huis, schuur en erf	Antonius J.M. Holdrinet
1936	W 2400	390m ²	Huis, garage en tuin	Antonius J.M. Holdrinet
1958	W 2400	390m ²	Huis, garage en tuin	Fa. J. Vermeulen en Zn

Werkgroep stadskernonderzoek

- ~ Hanneke Meulblok – van den Eeden
- ~ Hans Slokkers
- ~ Niek van Beers
- ~ Piet Verkouter
- ~ Fred van de Kieboom

Bronnen:

- ~ Westbrabants Archief, Bergen op Zoom
- ~ Delpher, boeken, kranten tijdschriften
- ~ Fotoarchief; Ad van de Par
- ~ Fotoarchief; Hannie Vermeulen